

Delningen av Mo-ön

av Göran Stenmark

Denna ö som tidigare hette Storön har sedan urminnes tider använts av Krånge och Mo byar till slätter. Det som är anmärkningsvärt är att den halva av ön som tillhör Krånge by ligger mot Mo bys sida, och den halva som tillhör Mo ligger mot Krånge.

Orsaken får vi spåra tillbaka till år 1610, när en tvist mellan de båda byarna uppstod om vilka som hade rätten till ön. Enligt sägnen skall bråket om ön ha utmynnats i att en av Krångebönderna blev dränkt av några uppretade Mo-bor, men detta har ej gått att belägga. Däremot kan vi läsa i ett protokoll från tingsrätten i Sollefteå, daterat den 6 juli 1618, att man blev tvungen att kasta lott om vilken halva som skulle tillhöra respektive by. Lagman vid detta ting var en Nils Bengtsson, vilken i rikskanslern Axel Oxenstiernas namn skötte denna förrättning.

På ön har det funnits en stubbe på vilken det bl.a. varit inristat Axel Oxenstiernas namn, och följaktligen har man tagit för givet att Oxenstierna själv besökt ön. Att denna skulle ha ridit upp till Junsele i ett dylikt ärende torde knappast ha någon riktighet, men eftersom han var överlagman över "Västernordlanden" och Lappmarken skrevs beslut under i hans namn.

Inskriptionen på stubben skall ha varit synlig ännu en bit in på detta århundrande.

Det finns en stor tall på ön där man kan se märken i barken som inristats vid höga vattenstånd.

Mellan ön och det s.k. Mo-landet finns en plats i älven som kallas för Hästnäsudden. Där frös det sällan igen förr i tiden, och en del vill påstå att det var där som man en gång sänkte en kyrkklocka för att rädda den från att tas i skatt under Erik XIV:s tid. Man hade fäst ett rep i klockan och när man skulle lyfta upp den brast repet och klockan gick förlorad.

På ön slog framförallt bönder i Mo by ända in på 1900-talets mitt. Nu har den helt växt igen, men det finns några sommarstugor på ön, varav ett par används årligen.